

Etusivu>Kanteen nostaminen>EU:n ja jäsenvaltioiden oikeudelliset järjestelmät>Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuinten Nationale gespecialiseerde rechtbanken

Latvia

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gespecialiseerde rechtbanken in Letland.

Gespecialiseerde rechtbanken

Grondwettelijk Hof van de Republiek Letland

Krachtens de [grondwet van de Republiek Letland](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, hierna: “de grondwet”) heeft Letland een **Grondwettelijk Hof** (*Satversmes tiesa*). Dit is een onafhankelijke rechterlijke instantie die toetst of in zaken die onder haar bevoegdheid vallen, de wet- en regelgeving in overeenstemming is met de grondwet, en die ook kennisneemt van andere zaken die haar rechtens zijn toegewezen. Het Grondwettelijk Hof kan wetten en andere rechtshandelingen geheel of gedeeltelijk nietig verklaren.

Overeenkomstig artikel 16 van de [Wet inzake het Grondwettelijk Hof](#) (*Satversmes tiesas likums*) behandelt het Grondwettelijk Hof **zaken met betrekking tot**: de grondwettigheid van wetten;

de grondwettigheid van internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (voordat die overeenkomsten door het parlement (*Saeima*) zijn goedgekeurd);

de verenigbaarheid van wet- en regelgeving, of delen daarvan, met hogere rechtsregels;

de toetsing van de rechtmatigheid van andere rechtshandelingen van het parlement, het kabinet, de president, de parlementsvoorzitter of de premier (met uitzondering van bestuurlijke handelingen);

de toetsing van de rechtmatigheid van ministeriële besluiten tot opschorting van besluiten van een gemeenteraad;

de verenigbaarheid van bepalingen van nationaal Lets recht met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet. Het Grondwettelijk Hof bestaat uit zeven rechters die door een meerderheid van de parlementsleden (d.w.z. met ten minste 51 stemmen) moeten worden goedgekeurd. Drie van de rechters worden goedgekeurd op voordracht van ten minste tien parlementsleden, twee op voordracht van het kabinet en nog eens twee op voordracht van het voltallige Hooggerechtshof. De door het Hooggerechtshof voorgedragen kandidaten moeten worden gekozen uit de rechters van Letland.

Het Grondwettelijk Hof kan niet op eigen initiatief een procedure initiëren; het neemt zaken uitsluitend in behandeling op verzoek van personen die over de daarvoor vereiste wettelijke bevoegdheid beschikken.

De onderstaande personen en organen **kunnen verzoeken** om de instelling van een procedure inzake de grondwettigheid van wetten en internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (zelfs voordat deze overeenkomsten door het parlement zijn aangenomen), of inzake de verenigbaarheid van wet- en regelgeving of delen daarvan met hogere rechtsregels, of inzake de verenigbaarheid van bepalingen van nationaal Lets recht met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet:

de president;

het parlement;

een groep van ten minste twintig parlementsleden;

het kabinet;

de procureur-generaal;

de Raad van de Rekenkamer (*Valsts kontroles padome*);

een gemeenteraad;

de Ombudsman (*tiesībsargs*), indien de instelling of functionaris die de betwiste handeling heeft uitgevaardigd, vastgestelde gebreken niet binnen een door de Ombudsman gestelde termijn heeft verholpen;

een rechtbank die een civiel-, straf- of bestuursrechtelijke zaak in behandeling heeft;

een rechter bij een kadaster, bij de registratie van onroerende goederen en aanverwante rechten in het kadaster;

elke persoon van wie de constitutionele grondrechten zijn geschonden;

de Raad voor de Rechtspraak, binnen zijn wettelijke mandaat.

De onderstaande personen en organen **kunnen verzoeken** om toetsing van de rechtmatigheid van andere rechtshandelingen van het parlement, het kabinet, de president, de parlementsvoorzitter of de premier (met uitzondering van bestuurlijke handelingen):

de president;

het parlement;

een groep van ten minste twintig parlementsleden;

het kabinet;

de Raad voor de Rechtspraak, binnen zijn wettelijke mandaat.

De bevoegdheid om te verzoeken om toetsing van de rechtmatigheid van een ministerieel besluit tot opschorting van een beslissing van een gemeenteraad berust bij de betreffende gemeenteraad.

Zaken die betrekking hebben op de grondwettigheid van wetten, kabinetsverordeningen en andere rechtshandelingen van het kabinet, de verenigbaarheid van bepalingen van nationaal Lets recht met door Letland gesloten internationale overeenkomsten die niet strijdig zijn met de grondwet, en de grondwettigheid van internationale overeenkomsten die door Letland zijn ondertekend of gesloten (zelfs voordat die overeenkomsten door het parlement zijn goedgekeurd) en van wet- en regelgeving, of delen daarvan, worden behandeld door het Grondwettelijk Hof in voltallige zitting. Andere zaken worden behandeld door een college van drie rechters, tenzij het Grondwettelijk Hof anders beslist.

De beslissing van het Grondwettelijk Hof is definitief en wordt van kracht zodra zij is gegeven. Een beslissing van het Grondwettelijk Hof en de uitlegging die daarin aan een betwiste bepaling wordt gegeven, is bindend voor alle centrale en plaatselijke overheden (met inbegrip van gerechten) en functionarissen, alsmede voor natuurlijke en rechtspersonen.

Een bepaling die krachtens een beslissing van het Grondwettelijk Hof strijdig is met een hogere rechtsregel, wordt geacht nietig te zijn met ingang van de datum waarop die beslissing van het Grondwettelijk Hof wordt bekendgemaakt, tenzij het Grondwettelijk Hof anders beslist. Indien het Grondwettelijk Hof een door Letland ondertekende of gesloten internationale overeenkomst ongrondwettig acht, is het kabinet verplicht ervoor te zorgen dat de overeenkomst wordt gewijzigd, opgezegd, de werking ervan wordt opgeschort of de toetreding tot de overeenkomst onverwijld wordt ingetrokken.

Rechtbank voor economische zaken

Overeenkomstig de bepalingen van de Wet inzake de rechterlijke macht (*Likums par tiesu varu*) is de rechtbank voor economische zaken (*Ekonomisko lietu tiesa*) opgericht voor de behandeling van de zaken als bedoeld in de Wet op de burgerlijke rechtsvordering (*Civilprocesa likums*) en het Wetboek van strafvordering (*Kriminālprocesa likums*). De rechtbank is gevestigd in Riga en is bevoegd voor het gehele grondgebied van Letland.

Op grond van het **burgerlijk recht** is de rechtbank van economische zaken bevoegd voor het behandelen van:

vorderingen die voortvloeien uit herverzekeringsovereenkomsten;

vorderingen die voortvloeien uit overeenkomsten inzake beleggingsdiensten en nevendiensten op beleggingsgebied;

vorderingen inzake investeringsbescherming van andere lidstaten van de Europese Unie tegen de Letse autoriteiten;

vorderingen die voortvloeien uit de rechtsbetrekkingen van ondernemingsgroepen;

vorderingen die voortvloeien uit de rechtsbetrekkingen tussen de leden van (aandeelhouders van) naamloze vennootschappen;

vorderingen die voortvloeien uit financiële zekerheidsovereenkomsten;

vorderingen die voortvloeien uit kapitaaltransacties met verbonden partijen in de zin van de Handelwet (*Komerclikums*) en de Wet betreffende de markt van financiële instrumenten (*Finanšu instrumentu tirgus likums*);

vorderingen die voortvloeien uit de overdracht of herstructurering van ondernemingen, met uitzondering van aanspraken van werknemers;

vorderingen die voortvloeien uit contractuele verplichtingen tussen bouwondernemingen, met inbegrip van onderaannemers, met betrekking tot de bouw van gebouwen van klasse 2 of 3 waarvoor een bouwvergunning is vereist, met uitzondering van woongebouwen met één of twee woningen en de daarmee verbonden functionele constructies;

vorderingen die voortvloeien uit inbreuken op de mededingingswetgeving;

vorderingen die voortvloeien uit besluiten van vergaderingen van leden van (aandeelhouders in) kapitaalstructuren; en

verzoeken tot liquidatie en insolventverklaring van kredietinstellingen.

Tegelijkertijd is de rechtbank voor economische zaken op grond van het **strafrecht** bevoegd voor het behandelen van zaken op het gebied van:

financiering van de productie, de opslag, de overbrenging, het gebruik of de verspreiding van massavernietigingswapens, voor zover de aansprakelijkheid

hiervoor voortvloeit uit artikel 73.1, lid 2, van het Wetboek van strafrecht (*Krimināllikums*);

terrorisme, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 79.2, lid 2, van het Wetboek van strafrecht;

witwassen van de opbrengsten van misdrijven (artikel 195 van het Wetboek van strafrecht);

ongeoorloofd in ontvangst nemen van uitkeringen, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 198, leden 2, 3 of 4, van het Wetboek van strafrecht;

commerciële omkoping, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 199, lid 2, van het Wetboek van strafrecht;

het aanvaarden van steekpenningen, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 320 van het Wetboek van strafrecht;

toe-eigening van steekpenningen, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 321, leden 2, 3 of 4, van het Wetboek van strafrecht;

bemiddeling bij omkoping, indien de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 322, lid 2, van het Wetboek van strafrecht;

actieve omkoping, indien de aansprakelijkheid daarvoor voortvloeit uit artikel 323, leden 2 of 3, van het Wetboek van strafrecht;

ongeoorloofde beïnvloeding, voor zover de aansprakelijkheid daarvoor voortvloeit uit artikel 326.1, lid 2, van het Wetboek van strafrecht;

het op onrechtmatige wijze aanvragen en ontvangen van uitkeringen, voor zover de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 326.2, lid 2, van het Wetboek van strafrecht; alsmede

onrechtmatige toekenning van uitkeringen, voor zover de aansprakelijkheid hiervoor voortvloeit uit artikel 326.3, lid 2, van het Wetboek van strafrecht.

Beroepen tegen uitspraken van de rechtbank voor economische zaken worden behandeld door de regionale rechtbank van Riga (*Rīgas apgabaltiesa*).

Juridische gegevensbanken

Naam en URL van de gegevensbank

[Zaken voor het Grondwettelijk Hof \(zoekfunctie\)](#)

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Beknopte beschrijving van de inhoud van de gegevensbank

De gegevensbank bevat beslissingen van het Grondwettelijk Hof van de Republiek Letland.

Meer informatie

De zoekinterface van de gegevensbank en de uitspraken zijn beschikbaar in het Lets en het Engels.

Links

[Grondwettelijk Hof van de Republiek Letland](#)

Laatste update: 26/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.